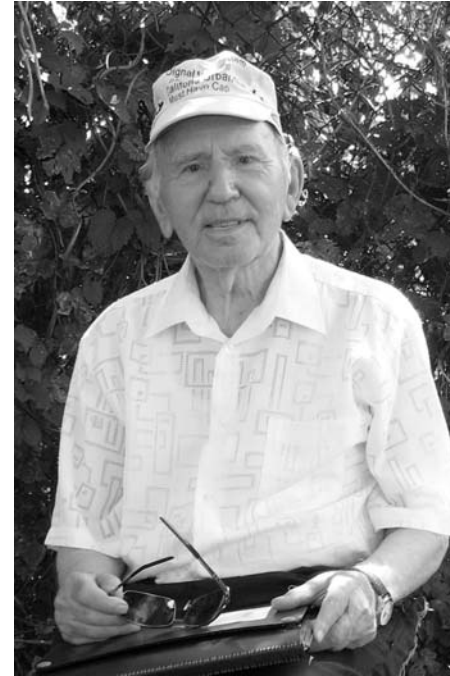

ПЕТРО ТИМОФІЙОВИЧ ТРОНЬКО

12 вересня 2011 року пішов з життя академік Петро Тимофійович Тронько (1915–2011).

У багаточисленних відгуках на його смерть акцентується увага на організаторській діяльності на ниві вітчизняної культури та освіти, державній та суспільній позиції при вирішенні різноманітних проблем в гуманітарній сфері. Дещо менше пишуть про той внесок, який зробив Петро Тимофійович у розвиток української історичної науки. Його праці здебільшого присвячені історії Великої Вітчизняної війни та

*Розділ IX***Memoria**

краєзнавству, пам'яткознавству, історії партійно-державних органів та структур середини і другої половини ХХ століття. З 1950-х років увага Петра Тимофійовича все більше переключалася на проблеми охорони пам'яток та вивчення місцевої історії. Вчений розумів, що синтетична історія нашої вітчизни може бути створена лише в результаті ретельного вивчення особливостей місцевої історії, шляхом осмислення всього різнобарв'я минулого різних регіонів країни. Унікальним в творчій біографії історика став досвід підготовки та видання багатотомної «Історії міст і сіл України». Як у свій час зазначили академіки Є. М. Жуков и Б. О. Рибаків, це видання вийшло за межі традиційного краєзнавства, синтезувало досягнення професійних істориків та ентузіазм багатьох аматорів. Спільний обсяг усіх 26 томів склав 2360 друкованих аркушів, за приблизними підрахунками на різних етапах написання книг даної серії працювало майже 100 тисяч чоловік. Важливо відмітити, що першим томом, який вийшов друком, став том «Харківська

© Куделко С. М., Посохов С. І.

область». Ця книга експонувалась на Всесвітній виставці «ЕКСПО-67» у Монреалі в 1967 г. й отримала позитивну оцінку. Тепер такий досвід використовується й в інших країнах, наприклад, аналогічна серія видається Комісією баварської історії Баварської Академії наук (м. Мюнхен). Безумовно, П. Т. Тронько зробив величезний внесок у відродження краєзнавства в Україні, створення багатьох музеїв та пам'ятних місць, охорону пам'яток давнини. Причому ця діяльність була відмічена розумінням ключових подій та історичних осіб, що складають основу української історії. Саме завдяки діяльності Петра Тимофійовича сьогодні ми маємо мережу пам'яток і пам'ятних місць, які складають неповторне обличчя України. Аналізуючи життєвий та творчий шлях П. Т. Тронько, важливо також відзначити, що він і словом, і своїм прикладом формував у оточуючих його людей повагу до історії та людини. Він не сприймав різких оцінок минулого, він намагався згадати та відмітити кожного, хто, за його думкою, того заслуговував. Він був дуже демократичним в спілкуванні, уважним до дрібниць та вимогливим до самого себе. Він був та залишається прикладом того, як історик повинен виконувати свою соціальну функцію.

Редколегія «Харківського історіографічного збірника», до складу якої багато років входив почесний доктор Харківського університету П. Т. Тронько, висловлює щирі співчуття рідним та близьким Петра Тимофійовича і сумує з приводу цієї непоправної втрати.

С. М. Куделко, С. І. Посохов

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Богдашина Олена Миколаївна – доктор історичних наук, доцент кафедри історії України Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Болебрух Анатолій Григорович – доктор історичних наук, професор кафедри історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін Дніпропетровського національного університету імені О. Гончара.

Булигіна Тамара Олександрівна – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії Росії Ставропольського державного університету.

Журба Олег Іванович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін Дніпропетровського національного університету імені О. Гончара.

Іващенко Вікторія Юріївна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історіографії, джерелознавства та археології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Кадєєв Володимир Іванович – доктор історичних наук, професор кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Каріков Сергій Анатолійович – кандидат історичних наук, доцент кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін Національного університету цивільного захисту України.

Кісельова Юлія Анатоліївна – викладач кафедри історіографії, джерелознавства та археології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Колесник Ірина Іванівна – доктор історичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу української історіографії та спеціальних історичних дисциплін Інституту історії України НАН України.

Куделко Сергій Михайлович – кандидат історичних наук, професор кафедри історіографії, джерелознавства та археології, директор Центру краєзнавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.